

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ“ СВИЩОВ

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р ЛЮБОМИР ИВАНОВ ТОДОРОВ
Професионално направление 3.8. Икономика
Научна специалност 05.02.06 „Статистика и демография“
Катедра „Статистика и приложна математика“ при СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

Относно: участието на гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова в обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“, обн. в ДВ бр. 6/21.01.2020 г. за нуждите на Катедра „Стратегическо планиране“ при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ - Свищов

I. Представяне на кандидата

Гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова е единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“, обн. в ДВ бр. 6/21.01.2020 г. за нуждите на Катедра „Стратегическо планиране“ при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ - Свищов.

Към документацията на кандидата са приложени всички необходими доказателства – документи и публикации по конкурса съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

II. Основание за написване на становището

Настоящото становище се изготвя на основание Заповед № 306 от 21.05.2020 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, базирана на Решението на Факултетния съвет при факултет „Мениджмънт и маркетинг“ (Протокол №1/19.05.2020 г.), изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов и проведено първо заседание на научно жури (Протокол №1/01.06.2020 г.)

В становището са отчетени изискванията относно примерната структура на становище, подготвено от член на научно жури за заемане на академична длъжност „доцент“ по обявени конкурси от СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

III. Персонална характеристика на кандидата

Кандидатът – гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова е роден в град Свищов през 1979 г. През 2002 г. придобива образователна и квалификационна степен „бакалавър“, специалност „Маркетинг“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, през 2003 г. - образователна и квалификационна степен „магистър“ в магистърска програма „Маркетинг“, отново тук. Образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Планиране“ придобива през 2016 г. с дисертационен труд на тема „Планови процеси в бизнес организацията (организационно-технологични аспекти)“, (Диплома №2016012/10.09.2016 г.).

Професионалното развитие на кандидата в Стопанска академия стартира през м. март 2008 г., когато е назначена на длъжност „асистент“ към катедра „Стратегическо планиране“. След придобиване на ОНС „доктор“ и след участие в конкурс, от ноември месец 2016 г. заема позицията „главен асистент“.

Участвала е в множество проекти с бенефициент Стопанска академия, като в периода 2013-2016 г. е заемала длъжност „координатор проекти“ към Института за научни изследвания на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов. От приложената документация е видно, че е работила по други проекти с научен и практико-приложен характер, изпълнявани от различни организации – бизнес, публични, неправителствени. Това показва натрупване на експертиза в областта на проектното управление.

Секретар е на две магистърски програми „Регионалистика“ и „Образователен мениджмънт“, водени от катедра „Стратегическо планиране“ при СА „Д. А. Ценов“.

Професионалните и браншови организации, в които членува кандидатът са Съюза на учените в България - клон Свищов, СНЦ „Национална асоциация по прогнозиране и планиране“, Камарата на преподавателите във висшето образование.

IV. Обща (количествена и качествена) оценка на учебно-преподавателската работа

От приложеното удостоверение за трудов стаж е видно, че кандидатът има преподавателски опит. Към датата на кандидатстване стажът в Стопанска академия е 11 години, 11 месеца и 20 дни.

От приложената към документацията справка за академичната заетост на гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова за обучението на студенти за последните пет години се установява, че тя надвишава утвърдения от СА „Д. А. Ценов“ норматив.

Преподаваните дисциплини от кандидата са свързани с програмно и проектно управление, планирането на различно ниво, управлението на риска, системите за управление и др. Широкият набор от дисциплини с такава насоченост дава възможност за дълбочина на преподавания материал и за осигуряване на логическа връзка между дисциплините в отделните области.

Кандидатът е съавтор на учебна документация и лекционни курсове по следните учебни програми: „Стратегическа рамка за управление на проекти“, „Управление на процеси в публичната администрация“, „Мониторинг и контрол на проекти“, „Стратегическо планиране“, „Системи за управление и контрол в публичния сектор“, „Управление на риска в проект“, „Интегрирани процеси в проектното управление“, „Методическа и нормативна рамка за разработване на проекти“, „Организационно управление на проект“, „Управление на научно-изследователски и образователни проекти“.

Към документацията за участие в конкурса е приложен академичен учебник с автор Евелина Парашкевова-Великова със заглавие „Управление на риска в проект“,

която видно от справката за преподавани дисциплини е провеждала занятия по такава дисциплина.

Кандидатът е съавтор и на учебно-методически материали по „Организационно управление на проект“ и „Управление на бизнес процеси в публичната администрация“, които също са част от документацията за рецензиране по конкурса.

Реализираните от гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова преподавателски мобилности по програма Erasmus+ са четири. Изнесените лекционни курсове на чужд език са в университети от различни страни: 2017 г. - Университета Фоджа в Италия и Университета Орадея в Румъния; 2019 г. - Университета по икономика и бизнес в Познан, Полша и Университета в Ниш, Сърбия.

Представените данни и обстоятелства по отношение на учебно-преподавателската работа на гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова са достатъчни като качество и количество за заемане на длъжността „доцент“.

V. Обща (количествена и качествена) оценка на научните изследвания и изследователската дейност

Количествената оценка на научните изследвания и изследователската дейност на кандидата се базира на приложената научна продукция и справки за научни активности към документацията на кандидата.

Представени за рецензиране са: една монография, две студии, осем научни статии, единадесет научни доклада. Две от статиите, едната от които в съавторство, са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Останалите 19 публикации са част от нереперирани списания или колективни томове с научно рецензиране, което е доказателство за необходимите научни качества на публикациите. Пет от представените материали са публикувани в чужбина, а три са в съавторство.

Представените за рецензиране публикации не са били част от документацията за придобиване на ОНС „доктор“ от кандидата.

След придобиване на образователна и научна степен „доктор“ гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова е участвала в пет научноизследователски проекти. От тях един е текущ, а останалите четири са приключили с публикации на резултатите от проведените изследвания.

По отношение на критериите за заемане на академичната длъжност „доцент“ в количествено отношение, документацията на кандидата показва, че минималните изисквания са спазени (Табл. 1).

Таблица 1.

Изпълнение от кандидата на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ

Група от показатели	Номер на показателите	Минимални изисквания за доцент (точки)	Изпълнение от д-р Парашкевова-Великова (точки)
А	1	50	50
Б	2	-	-
В	3	100	100
Г	от 4 до 10	200	225
Д	от 11 до 13	50	80
Е	от 14 до 21	-	-
Общо:		400	455

От представените данни е видно, че в количествен аспект представените научни публикации на кандидата за академична длъжност „доцент“ надвишават минималните законови изисквания за заемане на длъжността.

По отношение на качеството публикациите на гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова отговарят на общоприетите разбирания за публикации, имащи научни приноси и са на нужното ниво за заемане на академичната длъжност „доцент“. Научните интереси и представените публикации на кандидата са насочени към **управлението на риска**, механизмите за интегриране на плановата функция и целепологането с управлението на риска като процес. Към публикациите с тази насоченост могат да бъдат причислени: монографичния труд на тема „Интегрирано управление на риска в публични проекти“, учебникът „Управление на риска в проект“, четири научни статии и също толкова научни доклади.

Плановата дейност е също във фокуса на научните публикации на кандидата. С такава тематика са две статии и четири доклада. Интерпретираната в тях тематика е свързана с регулативната, законодателната и методическа рамка на планирането, прилагането на подхода ЛИДЕР като инструмент за реализиране на местни политики, включването на заинтересованите страни в плановия процес, интелигентната специализация и интеграцията на документи от различни йерархични нива на плановата йерархия.

Управлението на проекти като проблематика е тема на две статии и един доклад. Едната от тези статии е публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация.

Системите за управление и контрол, административният капацитет, итеративността на методологията за оптимизиране на работните процеси са теми в областта на **организационното функциониране на публичния сектор**, които също са обект на научен интерес на кандидата. От представената научна продукция за рецензиране по конкурса тук бих отнесъл три доклада и две студии.

Публикациите показват цялостен поглед върху разглежданата научна проблематика. Управлението на риска е интерпретирано в няколко направления: планиране; управление на проекти; вътрешноорганизационни процеси на публичния сектор. Това показва задълбочено научно изследване на кандидата по темите и стратегическо виждане за възможностите за приложение на процеса по управление на риска във всяко едно от дефинираните направления на научен интерес.

Монографичният труд на тема „Интегрирано управление на риска в публични проекти“ представлява едно завършено научно изследване, интегрирало в себе си вижданията на автора в посочените направления. Той съдържа съществени приноси моменти, които имат не само научна, но и практико-приложна стойност.

Разглежданите теми са актуални, задълбочено изследвани и авторово интерпретирани, което е основание за даване на висока оценка на научните изследвания и изследователската дейност на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“.

VI. Характеризиране на научните приноси

Приносите на гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова могат да бъдат обособени в следните три направления: научни; научно-приложни; научно-приложни приноси с учебно-методичен характер. Те са коректно дефинирани и обособени в Справката за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали от кандидата. Разделени са в две направления: приноси по отношение на управлението на риска и приноси в областта на планирането,

които допринасят за разширяване на съществуващото теоретично познание и практика в областта на управлението на риска и на планирането.

По-значимите **научни приноси** на кандидата според мен са:

- Авторовата конструкция на процеса по целеполагане, осъществяван в организации от публичния сектор, както и декомпозицията на този процес и логическите му връзки с други процеси.

- Дефинираната концептуална рамка за осигуряване на интегрираност на управлението на риска в проекти в цялостната организационна стратегия за управление на риска на организации от публичния сектор, която е съобразена както с действащото законодателство, така и с методическите указания на национално ниво.

- Предложеният инструмент за качествена самооценка на администрациите – рамка на риск интелигентността, който може да бъде приложен реално в практиката на институциите.

- Разработен интелигентен подход за управление на риска, който се базира на прилагането на разнороден и адаптивен инструментариум като комбинация от методи и техники, характерни за конвенционалното и гъвкавото управление, отчитащи рамката за риск интелигентност.

- Изведена принципна схема на съдържанието на процеса по управление на риска в контекста на разбирането за три линии на защита.

- Очертан е итеративен подход за привличане на заинтересованите страни в процеса по стратегическо планиране на регионалното развитие, като база за преодоляване на констатираните дефицити от липсата на участие.

Като важни **научно-приложни приноси** могат да бъдат посочени:

- Критичен анализ на възможностите и ограниченията на нормативната рамка за планиране, като база за управлението на риска в публичния сектор, очертани са основни слабости при целеполагането.

- Изследвана практика по отношение на управлението на риска в публични проекти и връзката на този процес с управлението на риска като цяло в организациите. Проверени са изследователски хипотези и на тази база са направени обобщаващи изводи с практико–приложен характер.

- Разработени са методически предложения за възможностите за гъвкаво управление на проекти в публичния сектор при отчитане на съществуващи стандарти и методологии и системи за управление на организационни процеси.

- Предложена е организационна рамка за управление на риска като елемент на финансовото управление и контрол като част от стратегическата рамка за управление на риска и е изведена връзката с проектното управление.

- Очертани са основни проблеми при планиране на регионалното развитие в т.ч. и при разработването на иновационната стратегия за интелигентна специализация на България. Дефинирани са насоки за осигуряване на интегрираност на приоритетите за интелигентна специализация в националните и регионални планови документи.

- Изведена е необходимостта от създаването на механизъм и инструментариум за интегриране на стратегически планови документи за регионално развитие, чрез който да се осигури в плановата практика възможност за ресурсно и времево обвързване на политики, концепции, стратегии, планове, програми и други документи, както и на техните цели, приоритети, мерки, проекти, действия и инвестиционни намерения.

- Конкретизирани са основни проблеми за планирането, произтичащи от ограниченото участие на заинтересовани лица в процеса на формулиране на публични политики за регионално развитие.

Като научно-приложни приноси с учебно-методичен характер могат да бъдат изведени:

- Систематизирана научна информация, изведени основни постановки, концепции и виждания по отношение на планирането и управлението на риска, в т.ч. и в публичния сектор, което може да бъде интегрирано в учебните дисциплини, водени от преподавателите на катедра „Стратегическо планиране“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

VII. Академична известност

Гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова има необходимата известност сред научната общност за заемане на длъжността „доцент“. Приложената справка за цитиранията на кандидата наброява общо 10 бр. цитирания, като 6 от тях са в монографии и колективни томове с научно рецензиране, а 4 бр. в нереферирани списания с научно рецензиране.

Освен цитиранията, като доказателство за добра научна разпознаваемост на автора сред научните среди е участието му в редица научни конференции в страната и в чужбина, а също и като член на екипи по научни проекти.

VIII. Допуснати слабости, критични бележки, препоръки

Не регистрирам значими слабости или пропуски в предоставените материали по конкурса.

Основната ми препоръка към кандидата - гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова е да реализира публикации в реферирани и индексирани в световни бази данни научни издания.

IX. Обобщена оценка

Кандидатът по този конкурс, гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова, отговаря на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Становището ми по конкурса за доцент с кандидат гл. ас. д-р Евелина Божидарова Парашкевова-Великова е положително и убедено гласувам „ЗА“ същата да бъде избрана и да заеме академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“ към катедра „Стратегическо планиране“ при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ - Свищов. Предлагам на уважаемото Научно жури да гласува **положително** за нейната кандидатура.

Свищов
16.07.2020

Подпис:
доц. д-р Любомир Иванов